

Taivalkosken teollisuuspuiston kehityksen tiekartta ja toimintamalli - tiivistelmä yhteenvetoraportista

Yhteenvetoraportti, huhtikuu 2026

Tommi Lampikoski, Sanna Uolamo-Uusitalo, Tomas Norrena

Havainnot Taivalkosken teollisuuspuiston nykytilasta

Teollisuuspuiston rooli ja kehittämisen tilanne

Teollisuuspuisto on keskeinen kunnan elinvoiman, työllisyyden ja yritystoiminnan keskittymä

Kunnalla ja yrityksillä on yhteinen tahtotila alueen kehittämiseen

Kehittäminen on tällä hetkellä hajanaista ja vaatii selkeän yhteisen suunnan ja koordinaatio

Hyvä infrastruktuuri ja laajentumisvalmius

Noin 16 ha uusia teollisuustontteja kaavoitettu ja pääosin vapaana

Perusinfrastruktuuri valmiina: tiet, kunnallistekniikka, sähkö, kaukolämpö ja valokuitu

Mahdollistaa uusien yritysten sijoittumisen ilman merkittäviä lisäinvestointeja

Monipuolinen ja vahva yrityspohja

Alueella toimii noin 30 yritystä useilta toimialoilta (teollisuus, logistiikka, rakentaminen, tekniset palvelut)

Mukana merkittäviä teollisia toimijoita sekä kattava tukipalveluverkosto

Hyvät edellytykset yritysyhteistyölle ja alihankintaverkostojen kehittymiselle

Konkreettinen tarve uusille toimitiloille

Yrityksillä tunnistettu tarve erityisesti huolto-, korjaus- ja logistiikkatiloille

Kunta suunnittelee yli 1 500 m² uutta hallikokonaisuutta

Osoittaa yritysten halukkuuden laajentaa toimintaansa alueella

Merkittävä kasvupotentiaali

Valmis infrastruktuuri ja vapaat tontit tukevat kasvua

Vahva nykyinen yrityspohja ja kunnan sitoutuminen kehittämiseen

Alueella hyvät edellytykset kehittyä merkittäväksi teollisuus- ja logistiikkakeskittymäksi

Taivalkosken teollisuuspuiston keskeiset vahvuudet (1/2)

Haastatteluissa monet yritykset nostivat samansuuntaisia vahvuuksia esiin koskien Taivalkosken teollisuuspuiston nykytilaa.

1. Vahva ja monipuolinen teollinen perusta

- Taivalkosken teollisuuspuistossa toimii useita pitkäikäisiä ja vakiintuneita yrityksiä, joilla on merkittävä rooli alueen elinkeinoelämässä. Alueella on erityisesti vahvaa osaamista sahateollisuudessa, metalliteollisuudessa, kuljetuksessa, koneurakoinnissa sekä ajoneuvojen huolto- ja korjauspalveluissa.
- Useat yritykset ovat toimineet alueella vuosikymmeniä ja edustavat pitkää teollista jatkumoa. Esimerkiksi sahateollisuuden ja raskaan konepajateollisuuden toimijat ovat valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittäviä, ja niillä on laajat asiakasverkot.
- Vakiintunut yrityskanta luo alueelle vakautta ja muodostaa hyvän perustan tulevalle kehitykselle.

2. Hyvä perusinfrastruktuuri ja teollisuustoimintaan soveltuvat tilat

- Teollisuusalueella on pääosin toimiva infrastruktuuri, joka tukee raskasta teollisuutta ja logistiikkaa. Erityisesti seuraavat tekijät nousivat esiin vahvuuksina:
 - riittävät tonttialueet ja laajentumismahdollisuudet
 - raskaan teollisuuden tarpeisiin soveltuvat hallitilat
 - hyvä sähkön saatavuus ja kapasiteetti
 - toimivat tieyhteydet ja raskaan liikenteen mahdollistava tieverkko
- Lisäksi alueella on olemassa olevaa raskaan teollisuuden infrastruktuuria, kuten rautatieyhteys, joka tarjoaa tulevaisuudessa potentiaalisia kehittämismahdollisuuksia.

Taivalkosken teollisuuspuiston keskeiset vahvuudet (2/2)

Haastatteluissa monet yritykset nostivat samansuuntaisia vahvuuksia esiin koskien Taivalkosken teollisuuspuiston nykytilaa.

3. Toimiva ja käytännönläheinen yhteistyö yritysten välillä

- Yritysten välinen yhteistyö koettiin haastattelujen perusteella yhdeksi alueen keskeisistä vahvuuksista. Yritykset tekevät keskenään yhteistyötä muun muassa:
 - alihankinnassa
 - laitteiden ja kaluston käytössä
 - kuljetuksissa
 - huolto- ja korjauspalveluissa
- Alueella toimii tiivis yritys yhteisö, jossa toimijat tuntevat toisensa ja pystyvät joustavasti tekemään yhteistyötä. Tämä tukee yritysten arjen toimintaa ja lisää alueen toiminnallista tehokkuutta.

4. Hyvät fyysiset edellytykset teollisuuden kasvulle

- Useat yritykset korostivat, että alueella on hyvät fyysiset edellytykset teollisuuden laajentumiselle ja uusien yritysten sijoittumiselle. Erityisesti seuraavat tekijät nähtiin vahvuuksina:
 - tilaa uusille yrityksille ja investoinneille
 - olemassa oleva teollinen infrastruktuuri
 - raskaan teollisuuden mahdollistavat tilat
- Alueella on siten valmiudet vastaanottaa uutta yritystoimintaa ilman merkittäviä perusinfrastruktuuri-investointeja.

Taivalkosken teollisuuspuiston merkittävimmät nykyhaasteet

Työvoiman saatavuus

- **Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus** on heikko, ja useat yritykset toivat esiin, että osaava työntekijä palkattaisiin välittömästi, jos sellainen löytyisi.
- Nuoret muuttavat alueelta pois koulutuksen ja työn perässä, mikä kaventaa paikallista työvoimapohjaa ja vaikeuttaa yritysten uusiutumista.
- **Työvoimapula** rajoittaa yritysten kasvua, investointeja ja toiminnan kehittämistä sekä lisää yrittäjien omaa työkuormaa.

Alueen peruspalvelut ja arjen toimivuus

- **Jätehuollossa ja kierrätyksessä** on puutteita, erityisesti pahvin ja muovin keräyksen osalta, ja yritykset joutuvat kuljettamaan jätteitä muualle.
- Kevyenliikenteen väylä puuttuu
- Alueelta puuttuu yhteisiä pesu-, huolto- ja muita tukitiloja, jotka helpottaisivat kaluston ylläpitoa ja uusien yritysten sijoittumista.
- Alueen **yleisilme, kunnossapito ja opastus** ovat osin puutteellisia, mikä heikentää alueen imagoa ja vaikeuttaa asiakkaiden ja kuljetusten liikkumista.

Yritysalueen kehittämisen hitaus

- Yritysten näkemyksen mukaan teollisuusalue **ei ole merkittävästi kehittynyt** viime vuosikymmeninä, eikä uusia yrityksiä tai investointeja ole tullut riittävästi.
- Kehittämistoimenpiteet ja hankkeet **etenevät hitaasti**, eikä alueelle ole muodostunut vahvaa kasvua tukevaa yritysverkostoa tai alihankintarakennetta.
- Yritykset kokevat, että alueella olisi hyvät edellytykset kasvuun, mutta kehittäminen edellyttää nykyistä **aktiivisempaa otetta ja konkreettisia toimenpiteitä**.

Polttoainejakelun puute

- Teollisuusalueella **ei ole raskaan kaluston diesel- tai polttoöljyjakelua**, eikä yrityksillä ole käytännössä mahdollisuutta tankata kalustoa paikallisesti.
- Polttoaine joudutaan hakemaan Kuusamosta tai Pudasjärveltä, mikä aiheuttaa ylimääräisiä ajokilometrejä, työajan menetystä ja lisäkustannuksia.
- **Jakelun puute** heikentää merkittävästi alueen houkuttelevuutta erityisesti kuljetus-, koneurakointi- ja teollisuusyritysten näkökulmasta ja nousi esiin kriittisimpänä yksittäisenä kehityskohteena.

Merkittävä nykyhaaste: alueen peruspalvelu ja toimivuus

Alueen merkittävät nykyhaasteet

- Vaikka teollisuusalueen perusinfrastruktuuri, kuten tontit, tieyhteydet ja sähköverkko, koettiin pääosin toimiviksi, useat yritykset nostivat esiin arjen toimivuutta heikentäviä puutteita erityisesti tukipalveluiden ja alueen ylläpidon osalta.
- Yksi keskeinen puute liittyy jätehuollon ja kierrätyksen järjestelyihin. Yritykset toivat esiin, että erityisesti pahvin, muovin ja muiden hyötyjätteiden keräys on hajanaista eikä alueella ole keskitettyjä keräyspisteitä. Tämän vuoksi yritykset joutuvat kuljettamaan jätteitä muualle, mikä lisää työmäärää ja kustannuksia. Samalla tunnistettiin mahdollisuuksia kehittää alueellisia kiertotalousratkaisuja (esim. yhteinen keräyspiste), mikäli infrastruktuuri ja palvelut kehittyvät.
- Toinen merkittävä puute liittyy yhteisten pesu-, huolto- ja hallitilojen puuttumiseen. Useat raskaan kaluston ja koneurakoinnin toimijat korostivat tarvetta tiloille, joissa kalustoa voidaan huoltaa, pestä ja säilyttää asianmukaisesti. Tällaiset tilat palvelisivat sekä nykyisiä yrityksiä että madaltaisivat uusien yritysten kynnystä sijoittua alueelle.
- Lisäksi alueen yleisilme ja kunnossapito nousivat esiin useissa haastatteluissa. Yritysten mukaan esimerkiksi tienvarret ja tonttien reunat ovat osin hoitamattomia, mikä vaikuttaa alueen yleiseen ilmeeseen. Tämä koettiin erityisen ongelmalliseksi yrityksissä, joilla käy asiakkaita ja yhteistyökumppaneita muualta Suomesta ja ulkomailta.
- Myös opastukseen ja saavutettavuuteen liittyviä puutteita tunnistettiin. Osoitetiedot eivät kaikilta osin vastaa karttajärjestelmiä, ja opasteet alueella ovat puutteellisia, mikä vaikeuttaa asiakkaiden ja kuljetusten perille löytämistä.

Merkittävä nykyhaaste: yritysalueen kehittämisen hitaus

Alueen merkittävät nykyhaasteet

- Useat yritykset kuvasivat, että teollisuusalueen kehitys on ollut hidasta viimeisten vuosikymmenten aikana. Vaikka alueella toimii merkittäviä ja pitkäikäisiä yrityksiä, uusia toimijoita on tullut rajallisesti, eikä alueen yritys rakenne ole merkittävästi monipuolistunut.
- Yritysten näkemyksen mukaan kehittämistä on tehty, mutta konkreettiset vaikutukset ovat jääneet vähäisiksi tai niiden toteutuminen on ollut hidasta. Tämä on vaikuttanut osaltaan siihen, että alueelle ei ole muodostunut laajempaa alihankintaverkostoa tai vahvempaa yritysekosysteemiä, joka tukisi yritysten kasvua ja yhteistyötä.
- Useat yritykset toivat esiin, että alueella olisi hyvät edellytykset merkittävällekin kasvulle, mutta kehitys edellyttää aktiivisempaa ja pitkäjänteisempää kehittämisotetta. Erityisesti uusien yritysten houkuttelu, yritystoiminnan tukipalveluiden kehittäminen sekä alueen infrastruktuurin ja palveluiden parantaminen nähtiin keskeisinä tekijöinä tulevaisuuden kannalta.
- Yritysten viesti oli kokonaisuudessaan selkeä: Taivalkosken teollisuusalueella on vahva perusta ja todellinen kasvupotentiaali, mutta kehityksen edistäminen edellyttää konkreettisia ja tavoitteellisia toimenpiteitä.

Merkittävä nykyhaaste: polttoainejakelun puute

Alueen merkittävät nykyhaasteet

- Polttoainejakelun puute nousi esiin lähes kaikissa kuljetus-, koneurakointi- ja teollisuusalan yritysten haastatteluissa merkittävimpänä yksittäisenä arjen toimintaedellytyksiä heikentävänä tekijänä. Tällä hetkellä Taivalkosken teollisuusalueella ei ole lainkaan raskaan kaluston diesel- tai polttoöllyjakelua, eikä myöskään muuta keskitettyä tankkausratkaisua yritysten käyttöön.
- Yritykset joutuvat hakemaan polttoaineen pääasiassa Kuusamosta tai Pudasjärveltä, mikä aiheuttaa merkittäviä lisäkustannuksia sekä ajallisia menetyksiä. Polttoaineen hakeminen vaatii erillisiä siirtymiä, jotka eivät tuota liiketoiminnallista arvoa, mutta lisäävät kaluston käyttökustannuksia, työaikaa ja logistiikan suunnittelun monimutkaisuutta. Osa yrityksistä on joutunut investoimaan omiin polttoainesäiliöihin, mikä lisää investointitarpeita ja hallinnollista taakkaa erityisesti pienemmille toimijoille.
- Useat yritykset korostivat, että toimiva polttoainejakelu on raskaan kaluston toimialoilla perusedellytys liiketoiminnalle. Jakelun puute heikentää merkittävästi alueen houkuttelevuutta uusien yritysten sijoittumispaikkana ja vaikeuttaa olemassa olevien yritysten kasvua. Erityisesti kuljetus-, koneurakointi- ja teollisuusyritysten näkökulmasta polttoainejakelun järjestäminen nähtiin keskeisenä ja konkreettisena kehittämistoimenpiteenä, jolla olisi välitön positiivinen vaikutus alueen kilpailukykyyn.

Yritysten toiveet kunnan aktiivisemmasta roolista ja jalkautumisesta

Tarve säännölliselle ja aidosti läsnä olevalle vuoropuhelulle

- Useat haastatellut yritykset korostivat tarvetta nykyistä aktiivisemmalle ja käytännönläheisemmälle vuorovaikutukselle kunnan ja yritysten välillä. Yritysten kokemuksen mukaan yhteydenpito on ollut vähäistä ja usein rajoittunut yksittäisiin hankkeisiin tai muodollisiin tilanteisiin.
- Yritykset toivoivat erityisesti, että kunnan edustajat jalkautuisivat säännöllisesti teollisuusalueelle tapaamaan yrityksiä heidän omassa toimintaympäristössään. Tämä tarkoittaisi käytännössä esimerkiksi yrityskäyntejä, joissa keskustellaan yritysten tilanteesta, tulevaisuuden suunnitelmista ja kehittämistarpeista.
- Osa yrityksistä koki, että kunnan ja yritysten välinen yhteys on vuosien varrella heikentynyt, ja aiemmin aktiivisempi yhteydenpito on vähentynyt esimerkiksi henkilöstövaihdosten myötä. Yritykset näkivät, että henkilökohtainen ja suora vuorovaikutus on keskeinen tekijä luottamuksen rakentamisessa ja yhteistyön kehittämisessä.

Tarve konkreettisemmalle ja käytännönläheiselle tuelle

- Yrityshaastatteluissa korostui tarve siirtyä strategisesta suunnittelusta konkreettisiin toimenpiteisiin, jotka tukevat yritysten arjen toimintaa ja kehitystä. Yritykset toivovat erityisesti aktiivisempaa vuoropuhelua ja käytännön toimia, jotka perustuvat yritysten todellisiin tarpeisiin.
- Keskeisinä odotuksina nousivat esiin:
 - yritysten tarpeiden säännöllinen kartoittaminen ja suora yhteydenpito
 - kehittämistoimenpiteiden käytännön toteutus ja etenemisen varmistaminen
 - yritysten toimintaedellytysten pitkäjänteinen kehittäminen
- Yritykset korostivat, että kehittämisen tulisi olla ennakoivaa ja suunnitelmallista, ei pelkästään yksittäisiin tilanteisiin reagoivaa.

Tarve kunnan aktiivisemmalle roolille teollisuusalueen kehittäjänä

- Useat yritykset näkivät kunnalla keskeisen roolin teollisuusalueen kehittämisessä ja yritystoiminnan kasvun mahdollistamisessa. Kunnan odotetaan toimivan aktiivisena kehittäjänä, joka luo edellytyksiä uusille investoinneille ja yritystoiminnan laajentumiselle.

Keskeisiksi kehittämiskohteiksi tunnistettiin:

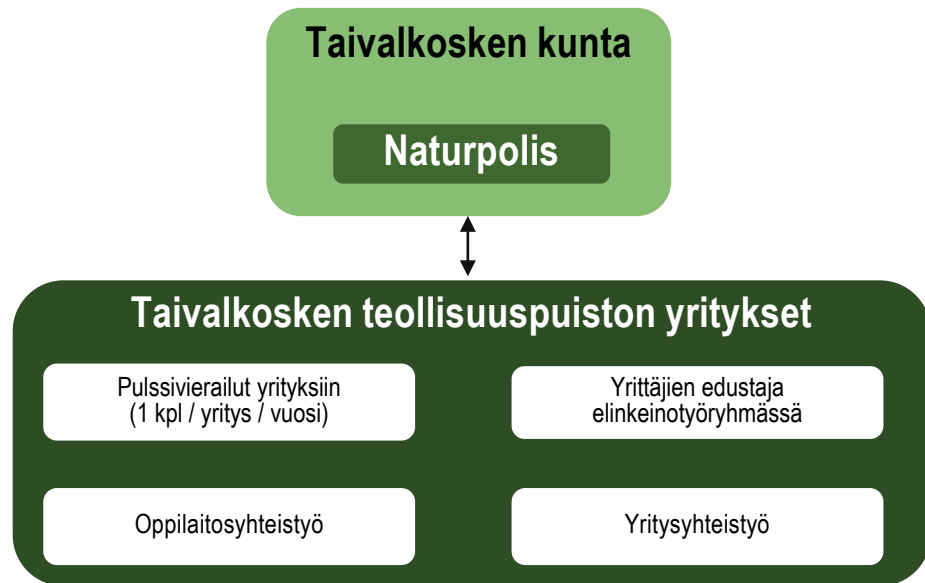
- uusien yritysten houkuttelu alueelle ja yritysverkoston vahvistaminen
- uusien toimitilojen ja laajentumismahdollisuuksien mahdollistaminen
- teollisuusalueen kokonaisvaltainen ja pitkäjänteinen kehittäminen
- Yritysten näkemyksen mukaan kunnan aktiivinen rooli on ratkaiseva tekijä teollisuusalueen vetovoiman ja kilpailukyvyn vahvistamisessa.

Taivalkosken teollisuuspuiston uusittu toiminta- ja ohjausmalli

Taivalkosken Teollisuuspuiston toimintamalli

Yksinkertainen mutta jatkuva yhteistyörakenne, jossa Naturpolis toimii käytännön koordinaattorina ja yrityksillä on aktiivinen rooli kehittämisessä.

Taivalkosken kunta vastaa alueen strategisesta ohjauksesta ja kokonaiskoordinaatiosta.

Toiminta- ja ohjausmalli koostuu viidestä osasta

1a

Naturpolis – käytännön koordinoitö

- Nimeää vastuuhenkilön yritysalueen kehittämiseksi ja toimii yritysten ensisijaisena yhteyspisteenä
- Kokoo toimijat yhteen ja ylläpitää säännöllistä vuoropuhelua yritysten kanssa
- Edistää yritysten kasvua, verkostoitumista ja rahoitusmahdollisuuksia
- Toimii linkkinä yritysten, kunnan, oppilaitosten ja muiden kehittäjäorganisaatioiden välillä

1b

Taivalkosken kunta – strateginen ohjaus ja toimintaympäristön mahdollistaja

- Vastaa teollisuuspuiston kehittämisen strategisesta ohjauksesta ja kokonaiskoordinaatiosta
- Kehittää infrastruktuuria, tontteja ja palveluita, mahdollistaa yritysten sijoittumisen ja kasvun alueella
- Tukee uusien investointien ja elinvoiman kehittämistä (kiinteistöyhtiö vastaa uusista rakennuksista)

1c

Taivalkosken kunta – Naturpolis yhteistyössä strateginen suunnittelu

- Tekee strategisia linjauksia
- Vastaa alueen kehittämisestä
- Tukee yritysten kehittämistarpeiden tunnistamista ja konkretisointia

2

Taivalkosken teollisuuspuiston yritykset – aktiiviset kehittäjät

- Tuovat esiin yritysalueen kehittämistarpeita ja osallistuvat aktiivisesti yhteistyöhön
- Osallistuvat yhteiseen kehittämiseen ja vuoropuheluun kunnan ja muiden toimijoiden kanssa
- Edistävät yhteistyötä yritysten välillä (esim. alihankinta, palvelut, osaaminen)
- Osallistuvat kehittämistoimenpiteisiin
- Mahdollistavat yritysvierailut ja jakavat tietoa alueen kehittämisen tueksi
- Edustaja elinkeinoyöryhmään

3

Oppilaitokset – osaamisen ja TKI-yhteistyön kumppani

- Tuottavat osaamista yritysten tarpeisiin (koulutus, täydennyskoulutus)
- Osallistuvat TKI-yhteistyöhön (tutkimus-, kehitys- ja innovaatiohankkeet)
- Mahdollistavat opiskelijayhteistyön (harjoittelut, opinnäytetyöt, projektit)
- Tukevat osaavan työvoiman saatavuutta alueella (esim. rahoitusta oppilaitosyhteistyöhön)

Toimenpideohjelma: toimenpidetiekartat
lyhyelle, keskipitkälle ja pitkälle
aikavälille

Yhteenvedo Taivalkosken teollisuuspuiston kehittämisen keskeisistä toimenpiteistä lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä

1. Yritysyhteistyö ja jalkautuminen	• Teollisuuspuistolle nimetään ensisijainen yhteyshenkilö, joka vastaa yritysyhteistyöstä • Käynnistetään säännölliset yrityskäynnit teollisuusalueella (esim. 1 krt vuodessa / yritys) • Kootaan yrityskohtaiset kehittämistarpeet ja investointisuunnitelmat yhteen • Järjestetään teollisuuspuiston yhteinen (vuosittainen) piknik alueen yrittäjille ja heidän perheilleen • Parannetaan tiedonkulkua kunnan ja yritysten välillä (yhteinen viestintäkanava, esim. WhatsApp)	• Jatketaan säännöllisiä yritysvierailuja teollisuusalueella (esim. 1 krt vuodessa / yritys) • Päivitetään koonti yrityskohtaisista kehittämistarpeista ja investointisuunnitelmista • Päivitetään tilannekuva yrityksistä, tonteista ja toimitiloista
2. Yritysverkoston vahvistaminen ja uudet yritykset	• Tarkennetaan toimintamalli yhteistyön kehittämiseksi • Tunnistetaan alihankinta- ja yhteistyömahdollisuudet nykyisten yritysten välillä • Määritellään teollisuuspuiston kohderyhmät uusien yritysten houkutteluun • Yhteinen rekrytointi ja aluebrändin aktiivinen rakentaminen • Vaikuttajayhteistyö, oppilaitosyhteistyö, messut ja kampanjat	• Kysynnän kasvattaminen edelleen ja alueen kehityssuunnan ohjaaminen • Laaditaan suunnitelma uusien yritysten sijoittumisen edistämiseksi • Aktivoidaan yhteistyö alueellisten kehitysyhtiöiden ja investointitoimijoiden kanssa • Mahdollinen kaivoshanke huomioidaan veturina (selvitystyö käynnissä)
3. Perusedellytykset ja toimivuus	• Opastus ja viitoitus kuntoon, karttapalvelut ajan tasalle → kutsutaan yritykset 22.4.2026 järjestettävään työpajaan Google-yritysprofilin päivittämiseksi; yritysten näkyvyyden parantaminen • Selvitetään yhteisten pesu-, huolto- ja hallitilojen tarve ja toteutusmahdollisuudet • Selvitys jo käynnistynyt rautatieyhteyden hyödyntämiseksi	• Kevyen liikenteen väylien kehittäminen alueella
4. Toimitilojen ja investointien mahdollistaminen	• Toteutetaan suunniteltu hallihanke yritysten tarpeisiin • Sähköautojen latauspisteen saaminen alueelle	• Varmistetaan riittävä ja kilpailukykyinen tonttitarjonta • Mahdollistetaan yritysten laajentuminen teollisuusalueella • Nopeutetaan tonttien ja tilojen käyttöönottoon liittyviä prosesseja • Tuetaan yritysten investointien sijoittumista teollisuusalueelle
5. Osaava työvoima ja vetovoima	• Kartoitetaan yritysten työvoimatarpeet ja rekrytointinäkyvät • Valitaan tärkeimmät koulutusorganisaatiot (Kuusamo, Taivalkoski, Oulu, Kajaani, Lappi) ja kehitetään yhteistyötä heidän kanssaan • Edistetään työvoiman saatavuutta ja sijoittumista alueelle (huomioiden perheiden työllistyminen) • Parannetaan teollisuuspuiston tunnettuutta työnantaja- ja yritysalueena • Majoituskapasiteetin kehittäminen, uusi hotelli aloittaa kesällä 2026	• Vahvistetaan teollisuuspuiston asemaa keskeisenä yritystoiminnan sijaintipaikkana • Varmistetaan riittävä resursointi ja haetaan mahdollista hankerahoitusta oppilaitosyhteistyöhön
6. Logistiikka ja kiertotalous	• Raskaan kaluston polttoainejakelun varmistaminen • Jakeluvaraston tarpeen ratkaiseminen • Yhteiset kierrätysratkaisut (pahvi, muovi, metalli) • Vahvistetaan alueen asemaa teollisuuden logistisena solmukohtana	Teollisuuspuiston laajentaminen kiertotalouden ja uusiutuvan energia hyödyntämisen keskuksiksi. Selvitetään alueen sivuvirtojen hyödyntämispotentiaali • Houkutellaan kiertotalousyrityksiä • Kehitetään materiaalien jatkojalostusta alueella • Vähennetään materiaalien kuljettamista pois alueelta • Uusiutuvan (aurinko)energian hyödyntäminen
LYHYT AIKAVÄLI (2026 – 2027)		KESKIPITKÄ AIKAVÄLI (2028 – 2030)

Lyhyen aikavälin toimenpiteet (2026-2027)

Kategoria	Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho / roolitus ja resurssi	Seurannan mittarit	Riski	Riskienhallinta
1. Yritysyhteistyö ja jalkautuminen	Yritysyhteistyön käynnistäminen (yhteyshenkilö, yhteispiknik, vierailut, tilannekuva, viestintäkanavan avaus)	2026 Q2–Q4 (jatkuva)	Naturpolis (koord.), kunta, yritykset	Vierailujen määrä, osallistumisaste, tilannekuva päivitetty	Yritysten vähäinen osallistuminen	Aktiivinen kontaktointi, selkeä hyötyviestintä
2. Yritysverkosto ja uudet yritykset	Yhteistyömallin tarkennus, verkoston aktivointi ja brändin rakentaminen	2026–2027	Naturpolis, yritykset, kunta	Tapaamisten määrä, uudet kontaktit, näkyvyys	Sitoutumisen puute	Konkreettiset hyödyt, yrityslähtöisyys
3. Perusedellytykset ja toimivuus	Opastus, viitoitus ja karttapalveluiden päivitys	2026 Q2–Q4	Kunta (vastuu), Naturpolis tukee	Toteutetut opasteet, päivitetty karttapalvelut, palaute	Toteutuksen viivästyminen	Selkeä projektivastuu ja budjetti
	Yhteisten palvelutarpeiden selvitys (pesu-, huolto-, hallitilat, varautuminen)	2026 Q2–Q4	Naturpolis (koord.), yritykset	Selvitys valmis, tunnistetut kohteet	Riittämätön kysyntä	Yritysten sitouttaminen
4. Investointien mahdollistaminen	Tonttitarjonnan kehittäminen ja käyttöönoton sujuvoittaminen	2026–2027	Kunta (vastuu)	Tonttien määrä, käsittelyaika	Hidas lupaprosessi	Prosessien sujuvoittaminen
	Sähköautojen latauspisteiden toteutus	2026–2027	Kunta / yksityiset toimijat	Latauspisteiden määrä	Investointihalukkuus vähäinen	Kumppanuusmallit, tuet
5. Osaava työvoima ja vetovoima	Työvoimatarpeiden kartoitus ja oppilaitosyhteistyön käynnistys	2026 Q2–Q4	Naturpolis + oppilaitokset + yritykset	Kartoitus tehty, yhteistyömalli	Osaajapula jatkuu	Koulutuksen kohdentaminen
	Teollisuuspuiston tunnettuuden ja vetovoiman parantaminen	2026–2027	Naturpolis, kunta	Hakijamäärät, yritysinnostus	Alue ei erotu	Selkeä viesti ja kohdennus
6. Logistiikka ja kiertotalous	Logistiikan kehittäminen (jakelu, kierrätysratkaisut, yhteistyömallit)	2026–2027	Yritykset + Naturpolis + kunta	Yhteisten ratkaisujen määrä	Kannattavuus epävarma	Pilotointi
	Rautatieyhteyden edistämisen selvitys	2026–2027	Kunta + julkiset toimijat	Selvitys valmis	Ei etene päätöksentekoon	Vaikuttamistyö

Keskipitkän aikavälin toimenpiteet (2028-2030)

Kategoria	Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho / roolitus ja resurssi	Seurannan mittarit	Riski	Riskienhallinta
1. Yritysyhteistyö ja jalkautuminen	Säännöllisten yritysvierailujen jatkaminen ja tilannekuvan ylläpito	2028–2030 (jatkuva)	Naturpolis (koord.), kunta, yritykset	Vierailujen määrä, tilannekuvan ajantasaisuus	Aktiivisuus hiipuu	Selkeä vastuunjako, vuosikello ja säännöllinen raportointi
2. Yritysverkosto ja uudet yritykset	Uusien yritysten sijoittumisen edistäminen ja yhteistyö kehitysyhtiöiden kanssa	2028–2030	Naturpolis, kunta, alueelliset toimijat	Uudet yritykset, investointien määrä	Heikko kysyntä	Aktiivinen markkinointi ja kumppanuudet, tapahtumat
	Kehityssuunnan ohjaaminen ja kysynnän kasvattaminen (ml. mahdollinen kaivoshanke veturina)	2028–2030	Kunta, Naturpolis	Investointihankkeet, kiinnostus aluetta kohtaan	Suurhankkeet eivät toteudu	Skenaariotyö ja vaihtoehtoiset polut
3. Perusedellytykset ja toimivuus	Keveyen liikenteen väylien kehittäminen teollisuusalueella	2028–2030	Kunta	Toteutetut väylät	Investointien viivästyminen	Vaiheistus ja priorisointi
4. Investointien mahdollistaminen	Riittävän ja kilpailukykyisen tonttitarjonnan varmistaminen	2028–2030	Kunta	Tonttien saatavuus, käyttöaste	Kysynnän epävarmuus	Joustava kaavoitus
	Yritysten laajentumisen mahdollistaminen ja sijoittumisen tukeminen	2028–2030	Kunta, Naturpolis	Laajentuneet yritykset, investoinnit	Investointien lykkääntyminen	Aktiivinen yritysdialogi
5. Osaava työvoima ja vetovoima	Tonttien ja tilojen käyttöönoton prosessien nopeuttaminen	2028–2030	Kunta	Käsittelyajat	Byrokratia hidastaa	Prosessien kehittäminen
	Teollisuuspuiston aseman vahvistaminen keskeisenä yritystoiminnan sijaintipaikkana	2028–2030	Naturpolis, kunta	Tunnettuus, yritysten sijoittuminen	Kilpailu muista alueista	Brändin jatkuva kehittäminen, tarinallistaminen, viestintä
6. Logistiikka ja kiertotalous	Teollisuuspuiston kehittäminen kiertotalouden ja uusiutuvan energian keskuksiksi	2028–2030	Yritykset, kunta, Naturpolis	Kiertotalousratkaisujen määrä	Investointien kannattavuus	Pilotointi ja kumppanuudet
	Sivuvirtojen hyödyntämisen edistäminen ja materiaalikierrojen vahvistaminen	2028–2030	Yritykset	Tunnistetut ja hyödynnetyt sivuvirrat	Yhteistyön puute, pienet volyymit	Verkostojen aktivointi, yritysten tarpeiden yhdistäminen
	Jakeluratkaisujen (ml. yhteinen jakeluvarasto) ja materiaalivirtojen kehittäminen	2028–2030	Yritykset + kunta	Logistiikan tehokkuus	Kustannukset kasvavat	Yhteisratkaisut
	Uusiutuvan energian ratkaisujen (esim. aurinkoenergia) käyttöönotto	2028–2030	Yritykset, kunta	Energian omavaraisuusaste	Investointikustannukset	Tuet ja vaiheistus

Pitkän aikavälin toimenpiteet (2030-2036)

Kategoria	Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho / roolitus ja resurssi	Seurannan mittarit	Riski	Riskienhallinta
1. Yritysyhteistyö ja jalkautuminen	Säännöllisten yritysvierailujen jatkaminen, tilannekuvan ylläpito ja yritysten kehitystarpeiden ennakointi	2030-2036 (jatkuva)	Naturpolis (koord.), kunta, yritykset	Vierailujen määrä, yritystytyväisyys, tilannekuvan ajantasaisuus	Aktiivisuus hiipuu, yritysten sitoutuminen heikkenee	Selkeä vastuunjakoa, vuosikello ja säännöllinen raportointi
2. Yritysverkosto ja uudet yritykset	Hankerahoituksen varmistaminen ja riittävien resurssien turvaaminen yhteistyöhön (esim. oppilaitosyhteistyö, kehityshankkeet)	2030-2036	Naturpolis, kunta, kehitysyritykset, oppilaitokset	Uusien yritysten määrä, hankerahoituksen määrä, yhteistyöhankkeiden lukumäärä	Rahoituksen epävarmuus, kiinnostuksen puute alueeseen	Aktiivinen rahoitushakeminen, kohdennettu markkinointi ja yrityskohtainen kontaktointi
3. Perusedellytykset ja toimivuus	Mahdollisen rautatieyhteyden käynnistämiseen liittyvät toimenpiteet sekä teollisuusalueen saavutettavuuden ja logistiikan kehittäminen	2030-2036	Kunta, Väylävirasto, alueelliset toimijat	Raideliikenteen toteutuminen, kuljetusvolyymit, logistinen tehokkuus	Investointien viivästyminen tai toteutumatta jääminen	Vaiheittainen toteutus, vaihtoehtoisten logistiikkaratkaisujen kehittäminen
4. Investointien mahdollistaminen	Riittävän ja kilpailukykyisen tonttitarjonnan varmistaminen	2030-2036 (jatkuva)	Kunta	Tonttien saatavuus, käyttöaste	Kysynnän epävarmuus	Joustava kaavoitus
	Yritysten laajentumisen mahdollistaminen ja sijoittumisen tukeminen	2030-2036 (jatkuva)	Kunta, Naturpolis	Laajentuneet yritykset, investoinnit	Investointien lykkääntyminen	Aktiivinen yritysdialogi
	Ajantasaisen tilannekuvan ylläpito kaivostoiminnan käynnistymisestä ja sen vaikutuksista	2030-2036	Kunta, Naturpolis	Tonttien käyttöaste, investointien määrä, uusien toimijoiden sijoittuminen	Kysynnän epävarmuus, investointien lykkääntyminen	Joustava kaavoitus, aktiivinen yritysdialogi, skenaariotyö kaivostoiminnan ympärillä
5. Osaava työvoima ja vetovoima	Voimalaitokseen ja energianinfraan liittyvät uudistukset ja jatkuva kehittäminen	2030-2036	Kunta, energiayhtiöt, yritykset	Energiankäytön tehokkuus, uusiutuvan energian käyttöaste	Investointien kannattavuus ja teknologiset epävarmuudet	Kumppanuudet, vaiheittainen käyttöönotto, rahoitus
	Asuntojen saatavuuden ja palveluiden kehittäminen sekä työvoiman saatavuuden varmistaminen (ml. koulutuspolut ja kaivoshankkeisiin vastaaminen)	2030-2036	Naturpolis, kunta, oppilaitokset	Työvoiman saatavuus, muuttoliike, yritysten rekrytointien onnistuminen	Kilpailu työvoimasta muiden alueiden kanssa	Alueen brändin kehittäminen, oppilaitosyhteistyö, kohdennettu rekrytointiviestintä
6. Logistiikka ja kiertotalous	Valittujen sivuvirtojen jatkuva kehittäminen	2030-2036	Kunta, Naturpolis, yritykset	Sivuvirtojen hyödyntämistä, uudet kiertotalousratkaisut	Volyymit riittämättömiä, vaikea jatkojalostus	Pilotointi, tekniset ja taloudelliset analyysit

Swecon havainnot ja suositukset

Työn aikana tehtyjen havaintojen pohjalta Sweco on muodostanut neljä suositusta Taivalkosken teollisuuspuiston kehityksen tueksi

KESKEISET HAASTEET

- Työvoiman saatavuus ja osaavan työvoiman houkuttelu alueelle
- Alueen tunnettuuden ja vetovoiman puute
- Peruspalveluiden ja arjen toimivuuden puutteet (mm. polttoainejakelu, kierrätys, majoitus)
- Yritysalueen kehittämisen hitaus ja veturitoimijoiden vähäisyys

KEHITYKSEN VOIMAVARAT

- Vahva ja monipuolinen yrityspohja sekä pitkät teolliset perinteet
- Valmis infrastruktuuri ja laajentumismahdollisuudet
- Toimiva yhteistyö yritysten välillä
- Merkittävä kasvupotentiaali (mm. kaivostoiminta, kiertotalous, energia)

SUOSITUKSET

1

Roolien selkeyttäminen ja viestinnän vahvistaminen. Selkeytetään toimijoiden roolit ja vastuut sekä varmistetaan uuden toimintamallin aktiivinen viestintä ja yritysten sitouttaminen yhteisiin tapaamisiin.

2

Yritysyhteistyön tiivistäminen ja työvoiman joustavuus. Edistetään yritysten välistä yhteistyötä, kuten sesonkityöntekijöiden kiertoa, ja vahvistetaan yhteisiä ratkaisuja työvoiman saatavuuden parantamiseksi.

3

Nopeiden kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen. Toteutetaan nopeasti näkyviä parannuksia, kuten alueen opastus, siisteys sekä yhteiset kierrätysratkaisut, jotka vahvistavat alueen toimivuutta ja ensivaikutelmaa.

4

Vetovoiman ja tunnettuuden systemaattinen kehittäminen. Rakennetaan teollisuuspuistolle yhteinen brändi ja viestintä, panostetaan aktiiviseen markkinointiin sekä hyödynnetään oikeita verkostoja ja kumppanuuksia uusien yritysten ja työvoiman houkuttelemiseksi.